

UNIÓ EXCURSIONISTA DE VIC: 100 ANYS

La Unió Excursionista de Vic és una associació esportiva i cultural amb seu social a la ciutat de Vic. Aquest any 2011 es celebra el centenari de l'excursionisme organitzat a la nostra ciutat (i a la comarca d'Osona per extensió). L'entitat (aleshores el Centre Excursionista de Vic), fou fundada per l'arqueòleg i historiador Mn. Josep Gudiol i Cunill.

Les entitats excursionistes han estat sempre alguna cosa més que centres dedicats exclusivament a la difusió de l'esport (en les seves modalitats d'alpinisme, escalada, senderisme, espeleologia, bicicleta de muntanya, etc). Això queda molt clar des dels orígens d'aquesta entitat. Els seus objectius, com els de la resta d'entitats excursionistes de l'època, eren més aviat de caire científic. A la Renaixença, l'excursionisme només representava l'eina per a assolir la seva fita. L'excursionista era una figura romàntica, àvida, curiosa i humanística, però també era agosarada. Li agradava la història, l'antropologia, la botànica i, sobretot, estimava la natura. A Mn. Gudiol se'l coneix com a conservador del Museu Episcopal de Vic. Ell, gràcies als seus coneixements de les tècniques excursionistes (malgrat fos inconscientment) i com a membre rellevant del Cercle Literari de la ciutat, va aconseguir salvar importants i valuoses obres de l'oblit i la destrucció realitzades durant la prehistòria i la història de la nostra nació. Els membres de l'entitat van ser els primers a aportar el material que va farcir els prestatges del Museu Episcopal, salvant-lo així de llur espoliació o destrucció segura.

Precisament, el Temple Romà de Vic, descobert, catalogat i restaurat gràcies a un dels seus membres més distingits (el Doctor Eduard Junyent), fou el primer local social del Centre una vegada restaurat.

I com una prova de la influència cultural de l'associació, és la publicació de la seva revista. Des del gener del 1912, l'entitat va començar a publicar el seu "butlletí". Aquest, de seguida ja va esdevenir una publicació de qualitat i referència, i encara és consultada a l'actualitat per estudiosos de múltiples disciplines d'arreu. Enguany ja s'han editat més de 350 números d'aquesta publicació.

El potencial més important de la UEV són els seus associats i llur implicació constant amb la societat que els envolta. El voluntarisme intens exercitat en tot moment ho demostren. Des de rescats a muntanya fins la involucració en moviments per la protecció del medi ambient (per exemple les plataformes anti urani dels anys 80), passant per la defensa dels valors patriòtics i la defensa del territori ens els moments més delicats de la nostra història (incloent el temps actual) o la recuperació i conservació del patrimoni arquitectònic de la comarca; una mostra molt important és restauració en diferents etapes de l'ermita romànica de Sant Feliu de Savassona, des de principis dels anys 60 fins l'actualitat.

Aquesta és una de les accions que més ens enorgulleix a molts dels associats. Ha estat efectuada exclusivament per voluntaris i finançada únicament per la Unió Excursionista de Vic. A l'actualitat, l'entitat és la responsable del manteniment i la cura tant de l'edifici com del seu idíl·lic entorn.

Ha estat sempre rellevant l'impuls pels valors socials i la seva col·laboració amb la ciutat, tant amb activitats organitzades des de l'Ajuntament fins a donar un cop de mà a escoles i a les associacions de veïns. També és indiscutible la seva funció integradora de les cultures que han conviscut i conviuen a Vic. Prova d'això ho són les activitats que prepara any rera any, com caminades (la

“Matagalls - Vic” té més de 30 anys), curses de muntanya (ja portem 5 edicions de “l’Olla de Núria”), bicicletades (amb la BikeaVic, amb 24 edicions), campionats oficials d’escalada i excursions pels senders de Catalunya i Europa (ja fa 27 anys que la Secció de Senders se n’encarrega ininterrompudament i amb molt d’èxit)

És bastament reconegut el patriotisme i l’estimació pel territori que han demostrat en tot moment els seus membres, inclòs en els moments més difícils de la nostra història. El més important, és que ha estat un treball continu i a l’ombra. I no ens referim només a treballs que necessitin dels coneixements explícits de la muntanya o de les seves arts (com guiar companys perseguits pel règim a travessar fronteres o penjar grans estelades a punts tant estratègics com difícils pel seu accés). Un altre exemple claríssim és la seva defensa de la nostra llengua que han demostrat també en tota la seva història, sobretot en els moments més foscos del franquisme (als anys 50 ja era habitual editar la nostra revista bàsicament en català). Més exemples sobre la seva participació en actes culturals i folklòrics són l’organització del foc de Nadal que es fa cada any a la Plaça Major de Vic i l’Aplec de Sant Segimon al Montseny. També els seus membres participen activament en baixades de torxes de la Flama del Canigó que es fan cada any per Sant Joan, de les quals en van ser fundadors (fou el 1962 amb el seu president en Martí Cassany i amb l’ajuda del Dr. Eduard Junyent).

Però tampoc podem oblidar els mèrits esportius. Ja durant la IIa República, amb el Sr. Francesc Pantebre al capdavant d’una nova entitat que fusionava a tots els centres excursionistes de la ciutat a partir del 1929, es va produir un canvi de rumb en la manera de fer. Es va potenciar l’esportisme i la competició davant la recerca de coneixement científic i antropològic. Va ser una època gloriosa pels agosarats esquiadors i alpinistes de la nostra entitat, assolint valuosos títols a nivell nacional.

Aquesta reeixida es reprendria al finals dels 50 i mitjans dels 60 en els primers rallis d'esquí de muntanya. També cal destacar la tasca realitzada per una élite d'escaladors amb en Xavier Vila al capdavant que culminen l'any 1961 amb la fundació de la Secció d'Alta Muntanya.

Des dels anys 60, any rera any, s'ha dedicat també a organitzar cursos d'escalada, alpinisme i d'esquí de muntanya.

Des dels seus inicis, un gran nombre d'alpinistes i escaladors s'han situat al més alt nivell fins arribar a l'actualitat on noms d'associats com Ferran La Torre, formen part de l'élite de l'excursionisme mundial.

A l'actualitat, la Unió Excursionista de Vic compta amb una salut envejable. Amb més de 770 associats titulars i amb 1250 beneficiaris (tingueu en compte que la ciutat de Vic volta els 40.000 habitants) i una Junta Directiva amb 22 vocals, cadascun d'ells amb una funció específica a realitzar i, sobretot, amb molta il·lusió per continuar endavant.